

מעבר לדלת הסגורה

מודל טיפול חדשני רב מימדי בטיפול במרותקי הבית

תמר אלקלעי, אולגה חגי, יוליה ניגל, ד"ר זוריאן רודומיסלסקי, נטלי שטיין

רקע

מגמת הזדקנות האוכלוסייה ומחסור במטפלים מציבים אתגר במתן טיפול נגיש ואיכותי לאוכלוסיית מרותקי בית. אלה מטופלים שלא מסוגלים להגיע לקבלת שירותים למתקנים רפואיים, מאופיינים במורכבות רפואית ופסיכוסוציאלית ועלולים להוות נטל כלכלי משמעותי. מטופלים רבים לא נבדקים ע"י רופא משפחה ואחיות באופן פרונטלי. רופאי משפחה מתקשים לקיים ביקורי בית למטופלים מרותקים.

מטרות

- צמצום קצב הדרדרות ומורכבות אוכלוסיית מרותקי בית.
- הגדרה ותיקוף של סטנדרט ביקורים פרונטליים.
- בחינת יישום מודל רופא מגבה כפתרון למיעוט ביקורי בית ע"י רופאי משפחה.
- הפחתה בפניות למיונים ואשפוזים ביחס לקבוצת ביקורת.
- צמצום בקצב עליה בניקוד המורכבות ביחס לאוכלוסיית ביקורת.
- שילוב אחיות מומחיות בגריאטריה בטיפול באוכלוסיית מרותקי בית.

שיטה

- פיילוט שנמשך כ-8 חודשים ב-2 מרחבים עם מספר מרותקי בית גבוה.
- נבנה תהליך עבודה שכלל:
- שיחת טריאג' טלפונית ע"י אחיות לאיתור צרכים.
- בניית תוכנית טיפול רב מימדית בשיתוף רופא המטפל.
- התאמת מסגרת טיפול לצרכים רפואיים ותפקודיים.
- יישום התוכנית וסגירת מעגל טיפולי.
- נבנה מודל רופא מגבה כמענה לרופאי משפחה הזקוקים לסיוע בביצוע ביקורי בית למרותקים.
- נבנתה תוכנית הערכה מחקרית הכוללת השוואה לקבוצת מטופלים דומה.
- חלק מהערכה התבסס על שינוי בציון מורכבות שמשוקף בתיק הרפואי.

תוצאות

- בוצעו שיחות טריאג' טלפוניות ל-474 מטופלים מתוך אוכלוסיית היעד של 873
- כ-90% נזקקו להתערבות
- בוצעו 17 ביקורים של רופא מגבה ו-36 ביקורי רופאי משפחה, 45 ביקורי בית של אחות מומחית בגריאטריה, 175 ביקורי אחיות ו-488 ביקורים של מקצועות הבריאות
- 5% הועברו למסגרת טיפולי בית והוספס
- 7% נפטרו במהלך הפיילוט
- במהלך כחצי שנה של הפיילוט ציון מורכבות עלה בממוצע ב-0.33 (סטיית תקן 2.6)
- התקבלו משוברים חיוניים מהצוות הרפואי והמטופלים על תרומת התוכנית.

מסקנות

- נדרש להטמיע סטנדרט ביקורים פרונטליים למרותקי בית.
- שילוב אחיות מומחיות זכה לשית"פ מצד רופאי משפחה לעומת מודל רופא מגבה.
- נדרשת תשתית טכנולוגית על בסיס AI לאיתור צרכי אוכלוסייה באופן ממוקד.
- מטופלים בקבוצת התערבות זכו לביצוע יותר אומדנים ביחס לקבוצת ביקורת.
- בוצעו יותר ביקורים פרונטליים ע"י רופאים ואחיות למטופלים בקבוצת ההתערבות ביחס לקבוצת ביקורת.
- מטופלים בודדים בלבד מקבוצת ההתערבות לא נזקקו לשום התערבות.

**המלצות בעקבות שיחות טריאג'
לביצוע ביקורים, N = 474**

